

Årsrapport for Finanstilsynet 2002

Beretning	1
Finanstilsynets virksomhed	1
Resultatet 2002.....	2
Forventninger til udviklingen.....	2
Målrapportering for 2002	4
Målopfyldelse	4
Analyse af udvalgte resultatmål	7
Regnskab	11
Driftsregnskab	11
Bevillingsafregning og akkumuleret overskud for 2002	12
Underskrift og påtegning	16

Beretning

Finanstilsynets virksomhed

Finanstilsynets hovedarbejdsområde er det løbende tilsyn med de finansielle virksomheder og værdipapirmarkedet. Ud over at føre tilsyn med de finansielle virksomheder bidrager Finanstilsynet til lovgivningen og indsamler og formidler information om den finansielle sektor.

Finanstilsynets fire virksomhedsområder er:

Tilsynsvirksomhed

Finanstilsynet skal i sin tilsynsvirksomhed bidrage til at sikre velfungerende finansielle markeder, som medvirker til at skabe vækst, ved at påse overholdelsen af den finansielle lovgivning.

Finanstilsynet fører et risikobaseret tilsyn¹, og vil i de kommende år lægge særlig vægt på at udvikle metoder til vurdering af virksomhedernes specifikke risiko², herunder metoder til at sammenligne den specifikke risiko på tværs af virksomhedstyper. Finanstilsynet vil også udvikle metoder til og foretage et mere individuelt tilpasset tilsyn med de finansielle virksomheder og koncerner.

Finanstilsynet vil udvikle metoder til at vurdere, om finansielle virksomheder skal påbydes at foretage nødvendige foranstaltninger, hvis deres økonomiske situation er forringet i en sådan grad, at den udgør en fare for indskydernes, de forsikredes, obligationsejernes eller øvrige investorers interesser. Metoderne skal danne baggrund for tilsynsudøvelsen i den pågældende delsektor.

Finanstilsynet vil udvikle tilsynsmetoder, der bidrager til, at udstedere af værdipapirer lever op til deres oplysningsforpligtigelser. Finanstilsynet bidrager hermed til at øge gennemsigtigheden på kapitalmarkederne bl.a. til gavn for investorerne.

Internationaliseringen styrker behovet for, at Finanstilsynet samarbejder med tilsynsmyndighederne i andre lande, både direkte og gennem de internationale organisationer. Dermed modvirkes "tilsyns-arbitrage" (at aktiviteter "flytter" ind under det svageste tilsyn).

Reguleringsvirksomhed

Den finansielle lovgivning skal i de kommende år samordnes og forenkles, således at der for hovedparten af de finansielle virksomheder bliver tale om en fælles lov. Dette arbejde indgår som en del af Økonomi- og Erhvervsministeriets arbejde med regelforenkling og administrative lettelser.

Da reguleringen af finansiell virksomhed i stigende omfang fastlægges internationalt, vil Finanstilsynet i de kommende år spille en aktiv rolle og være med i processen så tidligt som muligt.

---

¹ Tilsynet med forsikringsmæglere kan dog karakteriseres som et adfærdstilsyn.

² Den specifikke risiko vedrører risikoen for, at den pågældende virksomhed skal have inddraget sin tilladelse. Den er bestemt af de faktiske risici, den enkelte virksomhed påtager sig, virksomhedens økonomiske styrke og ledelsens egnethed og hæderlighed.

Hovedindsatsen i det internationale arbejde lægges på de områder, hvor betydningen for dansk lovgivning og den danske finansielle sektor er størst, og/eller på de områder, hvor mulighederne for indflydelse er størst.

Finanstilsynet skal i stigende grad lægge vægt på reguleringen af virksomhedernes adfærd over for kunder, herunder potentielle investorer. I de kommende år vil der generelt blive arbejdet på at styrke forbrugernes og investorernes stilling på det finansielle område.

Informationsvirksomhed

Finanstilsynet vil fortsat lægge vægt på formidling af information om den finansielle sektor som et middel til at styrke sektoren og tilliden til denne. I sin informationsvirksomhed vil Finanstilsynet medvirke til at styrke markedets rolle som disciplinerende faktor.

Finanstilsynet vil arbejde for at forbedre forbrugernes muligheder for at sammenligne virksomhedernes priser og produkter samt gøre det lettere for kunder og investorer at vurdere den enkelte virksomheds risikoprofil.

Det skal samtidig stå klart for Finanstilsynets omverden, at det er ledelsen i de finansielle virksomheder, der har ansvaret for, at den enkelte virksomhed overholder den finansielle lovgivning.

Menneskelige ressourcer og administration

For at Finanstilsynet til stadighed kan leve op til de krav, som udviklingen i omverdenen stiller, skal Finanstilsynet fastholde og videreudvikle medarbejdernes høje faglige niveau. For at fastholde den enkelte medarbejders engagement skal arbejdet i Finanstilsynet være karakteriseret ved den størst mulige grad af selvstændighed og udvikling.

Resultatet 2002

Finanstilsynets udgiftsbevilling var for 2002 121,5 mio. kr. I 2002 var der et merforbrug på 0,3 mio. kr., som er dækket af reserverne. Resultatet vurderes at være tilfredsstillende set i relation til opfyldelsen af resultatkontrakten. Der afrapporteres på målopfyldelsen af resultatkontrakten under afsnittet "Målrapportering for 2002".

Finanstilsynet vurderer samlet set opfyldelsen af resultatkontrakten som tilfredsstillende. I de tilfælde, hvor resultatmålene ikke er helt opfyldt, er der ofte tale om næsten opfyldelse.

Denne årsrapport dækker hovedkonto 08.23.01 Finanstilsynet.

Forventninger til udviklingen

Finanstilsynet står overfor en række udfordringer i den finansielle sektor på såvel nationalt som internationalt niveau. Sektoren præges først og fremmest af øget koncentration i visse delsektorer og koncerndannelser på tværs af delsektorer og landegrænser.

Øget internationalisering i form af grænseoverskridende aktiviteter og fusioner betyder, at definitionen af det traditionelle hjemmemarked er under forandring. I takt med, at finansielle koncerner, der driver virksomhed i flere lande, vokser i betydning, er det konsoliderede tilsynsansvar med danske finansielle virksomheder i øget omfang overtaget af udenlandske

tilsynsmyndigheder. Ligeledes har Finanstilsynet i øget omfang fået det konsoliderede tilsynsansvar for udenlandske finansielle virksomheder, der indgår i en dansk finansiell koncern.

Samtidig har en række finansskandaler svækket tilliden til de internationale kapitalmarkeder. Det medfører et behov for en styrkelse af tilsynet med børsnoterede, ikke-finansielle virksomheder. Dertil kommer, at internationale tilsynsstandarder (IFRS-standarder) ved EU-forordning træder i kraft den 1. januar 2005. I de kommende år vil Finanstilsynet i tilsynet med virksomheder, der udsteder værdipapirer til offentligheden (inkl. ikke-finansielle børsnoterede virksomheder), lægge særlig vægt på at udvikle tilsynsmetoder, der bidrager til, at udstederne lever op til deres regnskabsforpligtigelser - herunder at udstederne aflægger retvisende, relevante og pålidelige regnskaber i henhold IFRS-standarderne.

På nationalt plan er det et stadigt stigende krav, at der bliver tilvejebragt øget gennemsigtighed i virksomhedernes adfærd. Finanstilsynet vil arbejde for at gøre det lettere for kunder og investorer at vurdere den enkelte virksomheds risikoprofil. Finanstilsynet vil medvirke til dette ved at stille øgede krav til virksomhedernes oplysningsforpligtigelser, samt ved at øge formidlingen af sammenlignelig information om virksomhedernes risikoprofil.

Endvidere vil Finanstilsynet i stigende grad lægge vægt på reguleringen af virksomhedernes adfærd overfor kunder, herunder potentielle investorer. I de kommende år vil der generelt blive arbejdet på at styrke forbrugernes stilling på det finansielle område. Bedre forbrugerbeskyttelse og overholdelsen af god skik-reglerne står således også centralt for Finanstilsynet i de kommende år.

Målrapportering for 2002

I det følgende bliver der afrapporteret på Finanstilsynets resultatkontrakt for 2002. Første halvdel af målrapporteringen sker i henhold til den scorebog, som indgår i resultatkontrakten. Et resultatmål er enten opfyldt, delvist opfyldt eller ikke opfyldt. Kriterierne for opfyldelse er specifikt defineret i scorebogen. Afrapporteringen på resultatmålene inddeles i de fire virksomhedsområder, der er i Finanstilsynets resultatkontrakt. Virksomhedsområderne fremgår af Finanstilsynets strategi. I anden halvdel af målrapporteringen analyseres udvalgte resultatmål nærmere.

Målopfyldelse

Tabel 1 viser i oversigtsform Finanstilsynets opfyldelse af resultatkontrakten for 2002 sammenholdt med ressourcefordelingen på de hovedmål, der er for Finanstilsynet i finansloven. Det skal fremhæves, at der er stor forskel på, hvor ressourcekrævende opfyldelse af de enkelte resultatmål er.

Opfyldelsen af resultatkontrakten vurderes samlet set som tilfredsstillende. I de tilfælde, hvor resultatmålene ikke er helt opfyldt, er der ofte tale om næsten opfyldelse. Finanstilsynet lægger vægt på at overholde resultatkontrakten. Samtidig lægger Finanstilsynet vægt på at anvende ressourcerne, så de giver det størst mulige bidrag til opfyldelsen af Finanstilsynets målsætninger. Uforudsete opgaver kan derfor føre til nedprioritering af resultatmål i resultatkontrakten.

Tabel 1

Opfyldelse af Finanstilsynets resultatmål i resultatkontrakten for 2002

Hovedmål	Fordeling af udgifter på hovedmål	Antal resultatmål	Opfyldt	Delvist opfyldt	Ikke opfyldt
Løbende overvågning	16,1 %	3	1	1	1
Inspektionsvirksomhed	12,6 %	2	2		
Generelle tilsynssager ³	18,7 %				
Regelarbejde og ministerbetjening	9,9 %	5	4	1	
Internationalt arbejde	17,0 %	2	1	1	
Udviklingsarbejde	4,4 %	6	1	3	2
Informationsvirksomhed	4,1 %	3	1	2	
Generel ledelse og administration	17,2 %	7	7		
I alt	100 %	28	17	8	3

De enkelte resultatmål er afrapporteret i de efterfølgende afsnit. Denne afrapportering er som nævnt inddelt i de forskellige virksomhedsområder: tilsyns-, regulerings- og informationsvirksomhed samt administration og ressourcer. Målopfyldelsen for hvert virksomhedsområde vises i en tabel under gennemgangen af det enkelte virksomhedsområde.

³ Resultatmål på dette område indgår under løbende overvågning.

Tilsynsvirksomhed

Tilsynsvirksomheden omfatter gennemgang af indberetninger og regnskaber samt inspektioner på stedet. Desuden dækker tilsynsvirksomhed over internationalt tilsynsarbejde, faglige udviklingsopgaver og sekretariatsbetjening af de råd, som er tilknyttet Finanstilsynet.

Tabel 2

Oversigt over resultatmål under tilsynsvirksomhed

Område	Hovedmål	Resultatmål	Opfyldelse	
Sagsbehandlingstider	Løbende overvåg.	Overholdes for alle sagsgrupper	4 ud af 6	Delvist opfyldt
Antal sager kvalitetsvurderet	Løbende overvåg.	25 eller derover	19	Ikke opfyldt
Selve kvalitetsvurderingen	Løbende overvåg.	Gennemsnit på 3 eller derover, og mindst 80 % af sagerne skal opnå 3 eller derover	3,3 og 80 %	Opfyldt
Inspektionsplanen	Inspektions virksomhed	Skal gennemføres med samme aktivitetsniveau som forudsat i planen	86 på planen og 102 gennemført	Opfyldt
Udarbejde og indarbejde risikovurderingen i inspektionsplanen	Inspektions virksomhed	Skal være udarbejdet og indarbejdet i inspektionsplanen for 2003	Alle kontorerne har udarbejdet og indarbejdet risikovurdering	Opfyldt
Udviklingsprojekt vedr. stress-test: analyse af hvilke test der bør foreligge på kreditrisikoområdet	Udviklingsarbejde	Analyse skal være foretaget inden den 1/9	Forelå medio december	Delvist opfyldt
Udviklingsprojekt vedr. stress-test: foretage test på markedsrisikoområdet for relevante tilsynsbelagte virksomheder	Udviklingsarbejde	Stress-test på markedsrisikoområdet kan foretages inden den 1/9	Notat færdigt 6/9	Delvist opfyldt
Udviklingsprojekt vedr. omlægning af statistik og økonomisk information: kravspecifikation	Udviklingsarbejde	Udarbejdes inden den 1/10	Udskudt til 2003	Ikke opfyldt
Finanstilsynets forbrugerpolitiske plan	Udviklingsarbejde	Plan udarbejdes inden 1/6 og overholdes	Plan forelå 1/6. Godkendt af departement 10/6	Opfyldt

Reguleringsvirksomhed

Dette virksomhedsområde omfatter udarbejdelse af lovforslag og bekendtgørelser i samarbejde med Økonomi- og Erhvervsministeriets departement samt betjening af ministeren vedrørende bidrag til besvarelse af folketingspørgsmål, borgerbreve m.v. Endvidere omfatter det Finanstilsynets deltagelse i internationalt arbejde, bl.a. på EU-niveau, vedrørende international regelskabelse.

Tabel 3

Oversigt over resultatmål under reguleringsvirksomhed

Område	Hovedmål	Resultatmål	Opfyldelse	
Implementering af model for ministerbetjening	Regelarb. og minister.	Skal være tilendebragt i 2002	Modellen forelå 23/5 - herefter implementeret	Opfyldt
Tidsplan for bidrag til lovprogrammet	Regelarb. og minister.	Skal overholdes	Blev overholdt	Opfyldt
Kvalitetsmåling af bidrag til lovprogrammet	Regelarb. og minister.	Gennemsnit skal være 3 eller derover	3	Opfyldt
Udstedelse af lovbekendtgørelser inden for 3 måneder efter en lovs vedtagelse	Regelarb. og minister.	Skal overholdes	16 ud af 16	Opfyldt
Plan for udstedelse af bekendtgørelser skal overholdes	Regelarb. og minister.	Planlagte bekendtgørelser udstedes	20 ud af 22 udstedt i 2002	Delvist opfyldt
Udarbejde og overholde plan for forberedelsen af EU-formandskabet	Internationalt arbejde	Plan skal være udarbejdet inden 1/4 og overholdes	Plan udarbejdet 27/3. 5 ud af 6 punkter overholdt planen.	Delvist opfyldt
Finanstilsynets indsats ved EU-formandskabet evalueres af direktionen sammen med departementet	Internationalt arbejde	Opnå et gennemsnit på mindst 3	Tildelt karakter 4. Evalueret på Fællesmødet den 18/2 2003.	Opfyldt

Informationsvirksomhed

Dette virksomhedsområde omfatter Finanstilsynets arbejde med udgivelse af publikationer, udvikling og vedligeholdelse af hjemmesiden samt taler, artikler og foredrag

Tabel 4

Oversigt over resultatmål under informationsvirksomhed

Område	Hovedmål	Resultatmål	Opfyldelse	
Udgivelse af publikationer	Info.virk.	34 deadlines skal overholdes	33 overholdt	Delvist opfyldt
Offentliggørelse af indskudsomkostninger i livsforsikring	Info.virk.	Offentliggøres inden 1/10	Offentliggjort 3/9	Opfyldt
Nøgletal på engelsk	Info.virk.	Offentliggøres på www.ftr.et.dk inden 1/4	Offentliggjort medio april	Delvist opfyldt
Offentliggørelse af tilsynsmetoder, indgrebsmuligheder, afgørelser etc.	Udvikl.arb.	Plan udarbejdes inden 1/9	Forelå primo oktober	Delvist opfyldt
Nøgletal for finansielle institutter	Udvikl.arb.	Rapport udarbejdes inden 1/10	Ikke iværksat i 2002	Ikke Opfyldt

Menneskelige ressourcer og administration

Dette hovedmål omfatter interne administrative funktioner som for eksempel økonomiadministration og personaleadministration, herunder personaleudvikling.

Tabel 5

Oversigt over resultatmål under menneskelige ressourcer og administration

Område	Hovedmål	Resultatmål	Opfyldelse	
Strategigrupperes arbejde	Generel led. og adm.	Afsluttet inden 1/7	Debatoplæg drøftet 20., 24. og 26. juni	Opfyldt
Tanker fra strategigrupperne	Generel led. og adm.	Tanker fra strategigrupperne skal indarbejdes i resultatkontrakten for 2003	Ja	Opfyldt
Finanstilsynsskolen	Generel led. og adm.	Mindst 13 moduler skal afholdes	Afholdt 17	Opfyldt
Arbejds miljøundersøgelse	Generel led. og adm.	Skal gennemføres inden 31/12	Færdig i september	Opfyldt
Revurdering af MUS-konceptet	Generel led. og adm.	Skal afsluttes inden 31/12	Færdig 10/12	Opfyldt
Definering af kontorfunktionærernes arbejdsopgaver	Generel led. og adm.	Skal være defineret inden 1/9	Defineret inden 1/9	Opfyldt
Opfølgning på tilfredshedsundersøgelse blandt brugerne	Generel led. og adm.	Rapport udarbejdes inden 15/4	Forelå primo april	Opfyldt

Analyse af udvalgte resultatmål

I det følgende analyseres udvalgte resultatmåls betydning inden for Finanstilsynets virksomhedsområder.

Tilsynsvirksomhed: Sagsbehandlingstider og inspektionsplanen

Finanstilsynets tilsynsvirksomhed foregår i et samspil mellem generelle tilsynssager, inspektioner på stedet samt løbende overvågning. Den løbende overvågning omfatter behandling og "skrivebords"-analyser af periodiske indberetninger f.eks. regnskaber, revisionsprotokollater, kapitaldækningsopgørelser og aktuarberetninger fra virksomheder under tilsyn. Desuden indgår sagsbehandling i forbindelse med stiftelse og ophør af finansielle virksomheder, ændringer i virksomhedens ledelse og organisation samt dispensationer.

Målene på sagsbehandlingstiderne skal sikre, at Finanstilsynet hurtigt kan opdage og reagere på eventuelt kritisable forhold i de finansielle virksomheder, og tilpasse sin inspektionsvirksomhed efter de gældende forhold i virksomhederne. Målopfyldelsen inden for de enkelte sagsgrupper fremgår af nedenstående tabel 6⁴.

⁴ Ved måling af sagsbehandlingstiderne ses der bort fra perioder, hvor Finanstilsynet venter på svar eller oplysninger fra en ekstern part. Disse perioder tælles således ikke med i sagsbehandlingstiden.

Tabel 6

Opgørelse af mål for sagsbehandlingstider

Sagsgruppe	Mål for sagsbehandlingstider	Opfyldelse
Generelle tilsynssager	80 % af sagerne skal overholde: Maksimal brevbesvarelsestid på 25 dage for 1. og efterfølgende akter. Sagsbehandlingstiden må ikke overstige 30 arbejdsdage.	94 % ud af 542 Opfyldt
Specifikke tilsynssager	80 % af sagerne skal overholde: Maksimal brevbesvarelsestid på 25 dage for 1. og efterfølgende akter. Sagsbehandlingstiden må ikke overstige 30 arbejdsdage.	94 % ud af 2927 Opfyldt
Aktuarberetninger	100 % af beretningerne skal prioriteres inden 25 arbejdsdage efter modtagelsen. Behandlingen skal være afsluttet inden 120 arbejdsdage.	84 % ud af 107 Ikke opfyldt
Revisionsprotokollater	100 % af protokollaterne gennemgås inden 25 arbejdsdage m.h.p. at identificere dem, som kræver yderligere behandling. Behandlingen afsluttes inden 120 arbejdsdage.	99,7 % ud af 740 Ikke opfyldt
Anmeldelse af teknisk grundlag	Inden 25 dage skal alle anmeldelser være gennemgået m.h.p. at identificere behovet for yderligere behandling og kvittering være sendt. 85 % af anmeldelserne skal være færdigbehandlet inden i alt 60 dage.	95 % ud af 273 Opfyldt
Insiderhandel og kursmanipulation	I 80 % af sagerne skal der inden 120 arbejdsdage være truffet beslutning om eventuel overgivelse til politiet.	98 % ud af 108 Opfyldt

For at resultatmålet skulle opfyldes, skulle alle seks sagsgrupper opfylde de individuelle mål for sagsbehandlingstid. Som det ses er resultatmålet ikke opfyldt samlet set, da to ud af seks sagsgrupper ikke opfylder sine mål. Selvom resultatmålet således kun er delvist opfyldt, vurderes den samlede opfyldelse alligevel som tilfredsstillende.

Den løbende overvågning bidrager til prioriteringen af inspektionsvirksomheden. Den større samordning mellem inspektioner på stedet og de løbende indberetninger har gjort, at Finanstilsynet gennem en årrække har effektiviseret inspektionsindsatsen, ved at føre et risikobaseret tilsyn. Med dette menes, at inspektionsindsatsen i stor udstrækning prioriteres i forhold til en vurdering af den enkelte virksomheds risiko. Og vurderingen af risikoen bygger netop i høj grad på analyser af de løbende indberetninger fra virksomhederne under tilsyn.

Resultatmålet for inspektionsvirksomheden er, at aktivitetsniveauet for inspektioner på planen bliver opretholdt samtidig med, at de er af høj kvalitet og i overensstemmelse med fastlagte forretningsgange. Resultatmålet blev mere end opfyldt. Der var 86 inspektioner på planen, og 102 inspektioner blev gennemført. At der blev gennemført flere inspektioner, end der var på planen hænger sammen med, at der blev gennemført inspektioner, som ikke nødvendigvis skulle gennemføres i 2002. Disse inspektioner fra reserven kunne dog gennemføres i 2002, da mængden af uforudsete opgaver var mindre end budgetteret.

Af nedenstående tabel 7 fremgår antallet af inspektioner, som Finanstilsynet har udført i perioden 1999-2002⁵. Det ses, at der er tale om et lavere antal af inspektioner på stedet i 2001 og 2002 ift. 1999 og 2000. Som beskrevet er færre inspektioner dog ikke udtryk for mindre tilsyn med de

⁵ Antallet omfatter både hovedinspektioner, der består i en omfattende gennemgang af en virksomhed, samt delinspektioner, hvor et udvalgt område gennemgås (f.eks. dele af markedsrisikoområdet i et pengeinstitut eller værdiansættelse af domicilejendomme).

finansielle virksomheder, men en omprioritering af tilsynsvirksomheden. Efter konkursen i Plus-forsikring har Finanstilsynet besluttet at øge antallet af inspektioner i skadesforsikringsselskaber.

Tabel 7

Antal inspektioner fordelt på forskellige virksomhedstyper

	1999	2000	2001	2002
Pengeinstitutter	87	79	69	71
Realkreditinstitutter	8	16	8	11
Forsikringsselskaber og pensionskasser	14	32	19	13
Investeringsforeninger og specialforeninger	4	2	2	1
Øvrige virksomheder ¹	12	9	8	6
I alt	125	138	106	102

1. Omfatter fondsmæglerselskaber og fællesejede datacentre m.v.

Reguleringsvirksomhed: Ministerbetjening

En væsentlig del af Finanstilsynets reguleringsvirksomhed er ministerbetjening. Finanstilsynet bidrager med den tekniske og faglige besvarelse af spørgsmål, som økonomi- og erhvervsministeren modtager fra Folketinget, borgerne m.fl.

For Finanstilsynet har det nye Økonomi- og Erhvervsministerium betydet, at ministerbetjeningen i langt højere grad foregår decentralt. Sagsbehandlingen i relation til den direkte ministerbetjening foregår med andre ord i Finanstilsynet. Da ministerbetjeningen er et indsatsområde, hvor Finanstilsynet til stadighed forsøger at blive bedre, var der i 2002 opstillet et resultatmål om at implementere departementets ny model for ministerbetjening. Resultatmålet blev opfyldt.

På baggrund af modellen har Finanstilsynets juridiske sektion udarbejdet forretningsgange og evalueringsskema for ministerbetjeningen. Der er endvidere i resultatkontrakten for 2003 fastsat resultatmål for direkte anvendelighed og rettidighed for ministerbetjeningssager samt evalueringsmøder med departementet en gang om måneden.

Informationsvirksomhed: Udviklingsprojekt vedr. offentliggørelse af tilsynsmetoder, indgrebsmuligheder, afgørelser etc.

Information til omverdenen er en vigtig del af Finanstilsynets virksomhed. Det er vigtigt, at give offentligheden og den finansielle sektor større indblik i, hvad der får Finanstilsynet til at reagere og stille krav til de finansielle virksomheder. Samtidig sigter Finanstilsynets informationsvirksomhed på at gøre det finansielle marked mere gennemsigtigt for kunderne. Dette gøres ved i højere grad at formidle sammenlignelig information om de finansielle virksomheder.

I tråd med førstnævnte aspekt satte Finanstilsynet i 2002 et udviklingsprojekt i gang, hvis forventede effekt er, at omverdenen får større indblik i Finanstilsynets anvendte tilsynsmetoder, indgrebsmuligheder, afgørelser m.v. Resultatmålet var, at der inden 1. september 2002 skulle udfærdiges en rapport om offentliggørelse af tilsynsmetoder, indgrebsmuligheder, afgørelser m.v.

Resultatmålet blev delvist opfyldt (der var en lille forsinkelse på rapporten). Rapporten anbefaler, at en række specifikke dokumenter udarbejdes og offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside.

På baggrund af rapporten blev der truffet beslutning om, at rapportens anbefalinger skal implementeres. Der er derefter opstillet resultatmål i resultatkontrakten for 2003 for milepælene i projektet i 2003.

Menneskelige ressourcer og administration: Opfølgning på motivationsundersøgelse

For at Finanstilsynet til stadighed kan leve op til de krav, som udviklingen i omverdenen stiller, skal Finanstilsynet løbende fastholde og videreudvikle medarbejdernes kompetencer. For at få et grundigere kendskab til medarbejdernes holdninger og prioriteringer gennemførte Finanstilsynet i 2001 en motivationsundersøgelse blandt alle medarbejdere.

På baggrund af motivationsundersøgelsens resultater blev det besluttet, at Finanstilsynet i dialog med medarbejderne skulle arbejde med seks indsatsområder: lederudvikling, efteruddannelse, løn, arbejdsmiljø, medarbejderudviklingssamtaler (MUS) og kontorfunktionærernes arbejdsopgaver. Områderne arbejdsmiljø, MUS og kontorfunktionærernes arbejdsopgaver blev omfattet af Finanstilsynets resultatkontrakt for 2002.

Resultatmålet vedrørende arbejdsmiljøet var, at der i 2002 skulle gennemføres en arbejdsmiljøundersøgelse blandt medarbejderne. Undersøgelsen blev gennemført, og koncentrerede sig om det psykiske arbejdsmiljø. Arbejdet blev foretaget i regi af sikkerhedsudvalget bestående af såvel ledere som medarbejdere. Medarbejderne blev præsenteret for undersøgelsens resultater den 15. oktober i en rapport med konklusioner og tommelfingerregler for et bedre arbejdsmiljø. Finanstilsynet har således opfyldt sit resultatmål.

Resultatmålet med hensyn til MUS var, at Finanstilsynet i dialog med medarbejderne skulle undersøge, om der skulle ske ændringer i MUS og i givet fald hvilke. Til at løse opgaven iværksatte Finanstilsynet et projekt, hvor medarbejderne havde mulighed for at tilmelde sig. Dette sikrede en bred repræsentation blandt Finanstilsynets medarbejdere i projektgruppen.

Projektgruppen afleverede d. 10. december en rapport om et nyt koncept for MUS samt oplæg til nyt skema og vejledning til samtalerne. Rapporten peger i samme retning som konklusionerne fra undersøgelsen af det psykiske arbejdsmiljø. Resultatmålet blev opfyldt.

Med hensyn til kontorfunktionærernes arbejdsopgaver var resultatmålet, at hver af de fire selvstyrende grupper, som kontorfunktionærerne er organiseret i, inden 1. september skulle have defineret gruppens arbejdsopgaver og fordelt 1. og 2. ansvarlig for alle opgaver. Gruppernes personalesammensætning og arbejdsopgaver ændrer sig løbende. Pr. 1. september havde alle grupperne defineret arbejdsopgaverne og fordelt 1. og 2. ansvarlig. Resultatmålet blev dermed opfyldt.

Regnskab

De økonomiske rammer for Finanstilsynets virksomhed fastsættes af Folketinget gennem de årlige bevillingslove.

Ifølge tilsynslovene skal de tilsynsbelagte virksomheder betale afgift til Finanstilsynet. Afgift for de enkelte brancheområder er fastsat i detaljer i kapitel 7 a i lov om finansiel virksomhed (jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 7. august 2002). Ifølge kapitel 7 a opkræves afgifterne i slutningen af året.

Driftsregnskab

Af tabel 8 fremgår driftsregnskabet for Finanstilsynet for årene 1999-2002 samt budget for 2003.

Tabel 8

Finanstilsynets driftsregnskab 1999-2002 og budget for 2003

Mio. kr. Løbende priser	1999 Regnskab	2000 Regnskab	2001 Regnskab	2002 Bevilling	2002 Tillægs- Bevilling ¹	2002 Bevilling	2002 Regnskab	Afvigelse ml. regnskab og bevilling	2003 Bevilling
Lønudgifter	59,9	62,9	64,5	70,9	-	70,9	70,2	-0,7	71,6
Øvrige driftsudgifter ²	42,6	43,7	47,5	50,5	0,1	50,6	51,7	1,1	55,0
Betalt moms ³	6,4	6,2	-	-	-	-	-	-	-
Udgifter i alt	108,9	112,8	112,0	121,4	0,1	121,5	121,9	0,4	126,6
Kontrol- og tilsynsafgifter	108,3	112,7	114,3	125,1	3,1	128,2	128,2	0,0	129,7
Salg af varer og tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-
Renter m.v.	0,6	0,1	0,2	-	-	-	0,1	0,1	-
Indtægter i alt	108,9	112,8	114,5	125,1	3,1	128,2	128,3	0,1	129,7
Årets resultat	0,0	0,0	2,5	3,7	3,0	6,7	6,4	-0,3	3,1
Bevilling (netto)	0,0	0,0	-2,4	-3,7	-3,0	-6,7	-6,7	0,0	-3,1
Resultat (netto)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,3	-0,3	0,0

1. Med vedtagelsen af lov nr. 197 af 9/4-2002 (afskaffelse af offentlige repræsentanter i den finansielle sektor), lov nr. 234 af 9/4-2002 (nedlæggelse af udvalg) samt lov nr. 428 af 6/6-2002 (indførelse af regler om god skik) blev den bevillingsmæssige ramme øget med 0,1 mio. kr. Tillægsbevillingen 2002 omfattede også 3,0 mio. kr. til dækning af en del af den ufinansierede opsparing.

2. For 2000 (regnskab) omfatter øvrige driftsudgifter forøgelsen af bevillingen til dækning af statens rentetab. Fra 2001 optræder rentetabet under årets resultat.

3. For 1999 og 2000 indgår betalt moms som en selvstændig post. Fra 2001 indgår betalt moms i øvrige driftsudgifter.

Det fremgår af tabellen, at udgifterne i 2002 var på 121,9 mio.kr., mens bevillingen var på 121,5 mio. kr. Tilsvarende var indtægterne 128,3 mio. kr., mens bevillingen var 128,2 mio. kr. Årets resultat under "Afvigelse mellem regnskab og bevilling" udgør -0,3 mio. kr., som trækkes på reserveerne, jf. tabel 9.

Det samlede resultat for 2002 blev, at der i forhold til bevillingerne (inkl. tillægsbevillinger) realiseredes et overskud på lønsummen på 0,7 mio. kr. og et underskud på 1,1 mio. kr. på den øvrige drift.

Årets resultat under "2002 Regnskab" på 6,4 mio. kr. i tabel 8 indeholder statens skønsmæssigt beregnede rentetab på 3,7 mio. kr. samt 3,0 mio. kr. til dækning af en del af Finanstilsynets ufinansierede opsparring. Finanstilsynet er fritaget for ordningen med selvstændig likviditet. Statens har derfor et rentetab, som opstår, fordi tilsynets afgifter først opkræves ultimo året, mens udgifterne afholdes løbende. Årets resultat fremkommer ved, at Finanstilsynets bevilling netto holdes uændret, mens tilsynsafgifterne hæves, således at virksomhederne under tilsyn betaler for statens rentetab. Statens rentetab udgøres af det budgetterede overskud på Finanstilsynets bevilling.

Finanstilsynets indtægter består af afgifter fra institutterne under tilsyn. Indtil 2002 opkrævedes afgifter svarende til Finanstilsynets forbrug. Derfor var opsparringen ufinansieret. Træk på opsparringen blev først opkrævet, efterhånden som den blev forbrugt.

Fra 2002 svarer de opkrævede afgifter til Finanstilsynets bevilling. Derved vil overskud fra de enkelte år nu være dækket af opkrævede afgifter. Saldoen på opsparringen (ufinansierede reserver) dækkes ved ekstra afgifter, jf. tabel 10. Saldoen forventes dækket over de næste 3 år.

Finanstilsynets bevilling har indtil 2001 været eksklusiv moms, mens købsmomsen har indgået i afgiftsopkrævningen fra virksomhederne. Fra 2001 indgår købsmomsen direkte i Finanstilsynets bevilling under "Øvrige driftsudgifter". Hermed undgås årlige tekniske korrektioner af tilsynets bevillingsafregning.

Bevilling for 2003

Bevillingen for 2003 stiger med 5,2 mio. kr. i forhold til den samlede bevilling for 2002. Stigningen dækker over stigninger i lønsummen på 0,7 mio. kr. og i øvrige driftsudgifter på 4,5 mio. kr.

Stigningen i bevillingerne til løn skyldes tilførsel af nye tilsynsopgaver samt generelle reguleringer, mens stigningen i bevillingen til driftsudgifter skyldes engangsudgifter til blandt andet IT samt generelle reguleringer.

Bevillingsafregning og akkumuleret overskud for 2002

Bevillingsafregningen, jf. tabel 9, viser afvigelserne mellem bevillingerne ifølge finansloven (inkl. tillægsbevillingsloven) og de faktiske udgifter.

I løbet af 2001 fik Finanstilsynet forøget bevillingerne gennem en tillægsbevilling, der blev givet som følge af Folketingets vedtagelse af en række love samt til dækning af en del af den ufinansierede opsparring. Tillægsbevillingen bestod af 0,1 mio. kr. til driftsudgifter samt et budgetteret overskud på 3,0 mio. kr. til dækning af en del af det udækkede akkumulerede overskud, i alt 3,1 mio. kr.

Finanstilsynets reserver er uforbrugte bevillinger fra tidligere år, der kan bruges i efterfølgende finansår. Som nævnt indgik de uforbrugte bevillinger tidligere først i afgiftsopkrævningen, når de blev brugt. Med vedtagelsen af lov nr. 428 af 6. juni 2002 er det vedtaget at opkræve det akkumulerede overskud over 4 år.

Af opgørelsen i tabel 9 over reserver til videreførelse pr. 31. december 2002 fremgår det, at Finanstilsynet har reserver på ca. 10,8 mio. kr., som udelukkende er på lønsummen.

Udviklingen i det akkumulerede overskud fremgår af tabel 10.

Tabel 9

Bevillingsafregning og reserver for 2002

1.000 kr.	Lønsum	Øvrig drift	I alt
Bevilling (inkl. tillægsbevilling)	70.900	-77.600	-6.700
Regnskab	70.253	-76.640	-6.387
Afvigelse mellem bevilling og regnskab	647	-960	-313
Årets overskud	647	-960	-313
Opgørelse af akkumuleret overskud			
Akkumuleret overskud ultimo 2001	11.107	-	11.107
Akkumuleret overskud primo 2002	11.107	-	11.107
Årets overskud	647	-960	-313
Akkumuleret overskud ultimo 2002	11.754	-960	10.794
Dispositionsmæssige omflytninger	-960	960	-
Akkumuleret overskud til videreførelse ultimo 2002	10.794	-	10.794

Tabel 10

Reserver til videreførelse

1.000 kr. Løbende priser	Årets tilgang	Ultimo reserver	Finansierede reserver	Ufinansierede reserver
1997	-2.689	3.510		
1998	5.102	8.612		
1999 ¹	-56	8.556		
2000	2.432	10.988		
2001	119	11.107		
2002	-313	10.794	3.000	8.107

1. Korrigeret for renteindtægter på 579.000 kr. i 1999

I 2003 forventer Finanstilsynet at bruge af reserverne til dækning af udgifter til uforudsete begivenheder i sektoren samt ansættelse af eksperter.

Afgifter

Af tabel 11 fremgår afgifternes fordeling på de forskellige typer af finansielle virksomheder.

Afgifterne fordeles mellem de forskellige finansielle virksomheder og brancheområder, som fastsat i kapitel 7 a i lov om finansiell virksomhed.

Tabel 11

Afgifter fordelt efter instituttype

Mio. kr. (løbende priser)

Branche	1999	2000	2001	2002
Pengeinstitutter m.v. ¹⁾	48,2	49,6	51,6	59,0
Realkreditinstitutter	14,3	14,0	13,7	15,6
Forsikringselskaber mv. Investeringsforeninger Og specialforeninger	32,8	34,7	34,1	36,7
Forsikringsmæglere	-	-	0,3	2,5
Øvrige virksomheder ²⁾	8,2	9,3	10,1	9,3
I alt	108,3	112,7	114,3	128,2

1. Udover pengeinstitutter indgår Skibskreditfonden og Garanti-fonden for indskydere og investorer.

2. Omfatter børsområdet, finansielle holdingvirksomheder, ATP, LD og Arbejdsmarkedets Erhvervsygsdomssikring (AES).

Fordeling af udgifter på Finanstilsynets faglige hovedmål m.v.

Tabel 12 viser fordelingen af Finanstilsynets udgifter på de enkelte faglige hovedmål m.v. i perioden 1999 til 2002. Til sammenligning er medtaget de budgetterede udgifter for 2002 og 2003. De budgetterede udgifter omfatter Finanstilsynets bevilling på finansloven.

Fordelingen af udgifterne på de faglige hovedmål m.v. er sket på baggrund af de enkelte medarbejders tidsregistrering samt ved direkte fordeling af relevante driftsomkostninger på hovedmålene.

Tabel 12

Fordeling af udgifter på Finanstilsynets faglige hovedmål m.v.

1.000 kr. Niveau 2002	1999 Regnskab	2000 Regnskab	2001 Regnskab	2002 Bevilling	2002 Regnskab	2003 Bevilling	2003 Budget
1. Løbende overvågning	11.983	11.720	13.072	12.700	12.746	15.300	14.244
2. Udgående inspektionsvirksomhed	11.470	10.841	8.958	11.400	9.987	10.700	10.739
3. Generelle tilsynssager	14.870	15.305	15.485	16.900	14.745	17.000	15.769
4. Regalarbejde og ministerbetjening	5.504	6.384	6.224	6.800	7.777	6.500	8.507
5. Internationalt arbejde	6.604	7.733	9.540	8.400	13.464	9.500	10.681
6. Udvikling af tilsynsinstrumenter og -metoder	8.477	6.061	4.203	6.400	3.420	4.200	7.050
7. Informationsvirksomhed	3.625	3.388	3.471	3.400	3.248	4.700	3.354
Faglige hovedmål i alt	62.533	61.432	60.953	66.000	65.387	67.900	70.344
8. Hjælpefunktioner	30.380	32.436	35.850	38.400	39.187	41.600	40.510
9. Generel ledelse og administration	13.112	11.892	14.609	13.400	13.619	12.800	12.911
10. Pensioner m.v.	4.413	3.682	3.722	3.700	3.735	4.300	4.135
11. Renter	-	2.629	-	-	-	-	-
Udgifter i alt	110.438	112.071	115.134	121.500	121.928	126.600	127.900
Indtægtsbevilling	-	-	-	128.200	128.300	129.700	-
Resultat (netto)	-	-	-	6.700	6.372	3.100	-
Indeks	100	101	104	110	110	115	116
Ressourceandel ¹⁾	11,9	10,6	12,7	11,0	11,2	10,1	10,1

1. Ressourceandel er *Generel ledelse og administration* i % af *Udgifter i alt*.

Afvigelsen mellem bevillingen og regnskabet for 2002 for hovedmål 5. Internationalt arbejde og hovedmål 6. Udvikling af tilsynsinstrumenter og -metoder skyldes blandt andet, at en del udviklingsarbejde i EU-regi er registreret som internationalt arbejde i stedet for som udviklingsarbejde.

Overordnet må det ved vurderingen af afvigelser mellem regnskab og det budgetterede forbrug under bevillingen tages i betragtning, at budgetteringen finder sted i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget til finanslov for det pågældende finansår. Forslaget udarbejdes i april måned, hvilket betyder, at der som regel kommer en række ændringer i budgetforudsætningerne, inden det pågældende finansår starter. Disse ændringer tages der højde for ved udarbejdelse af resultatkontrakten for Finanstilsynet samt resultatkontrakterne for de enkelte kontorer, som finder sted i november/december. På den baggrund har Finanstilsynet udarbejdet Budget 2003, jf. tabel 12.

Beslutninger om, hvor ressourcerne skal anvendes, foretages ikke primært ud fra budgettet men ud fra løbende vurderinger af, hvor ressourcerne kan give det største bidrag til opfyldelse af Finanstilsynets målsætninger. Samtidig arbejder Finanstilsynet løbende på at forbedre budgetteringen.

Personaleregnskab

Tabel 13 Antal årsværk og personaleomsætning

	1999	2000	2001	2002
Årsværk	163	167	166	171
Nyansatte	23	28	21	17
Fratrådte	25	24	17	16
Personaleomsætning	16,34 %	15,89 %	11,18 %	10,03 %

Underskrift og påtegning

Finanstilsynet aflægger hermed årsrapport for året 2002. Aflæggelse af denne årsrapport sker i henhold til aktstykke 63 af 11. december 2002.

For de dele af årsrapporten, der svarer til det ordinære regnskab, jf. Finansministeriets bekendtgørelse nr. 188 af 18. marts 2001 om statens regnskabsvæsen, sker ledelsens underskrivelse i henhold hertil.

Ledelsen underskrift gælder også de regnskabsmæssige forklaringer, der skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2002. De regnskabsmæssige forklaringer er indeholdt i årsrapporten.

For den øvrige del af årsrapporten angives med underskriften, at årsrapporten er dækkende og dokumenteret.

For Finanstilsynet

Frederiksberg, den 28/3. 2003

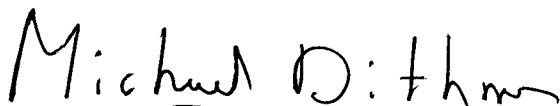
Henrik Bjerre-Nielsen
Direktør

Susanne Kortsen
Vicedirektør

For Økonomi- og Erhvervsministeriets departement

København, den 31-3-2003

Michael Dithmer
Departementschef